

Protestantse
Kerk

Drieklank

november 2020

Colofon

Adressen kerkgebouwen:

Haaksbergerstraat 815,
Usselo
Twekkelerweg 110, Twekkelo

Redactie Drieklank:

Copij sturen naar:
Roel Bruinsma
Beckumerstraat 207
7548 BE Boekelo
053 - 4 28 1753
roelbruinsma@home.nl

Predikant:

Olaf Haasnoot
Haaksbergerstraat 819
7548 PB Usselo
053 - 7851695
olaf.haasnoot@gmail.com

Scriba:

Roel ter Borg
Lammerinksweg 1
7546 RD Usselo
p.g.usselo1@gmail.com

diaconie:

Esther Mol
053 - 4365955
Bgg 06 - 19914592
Rek.nr. diaconie:
NL84RABO0316726532

Website:

www.
protestantsegemeente-
usselo.nl

Banknummer:

Rabo NL46RABO0316700541
SKG NL24RABO0373730438

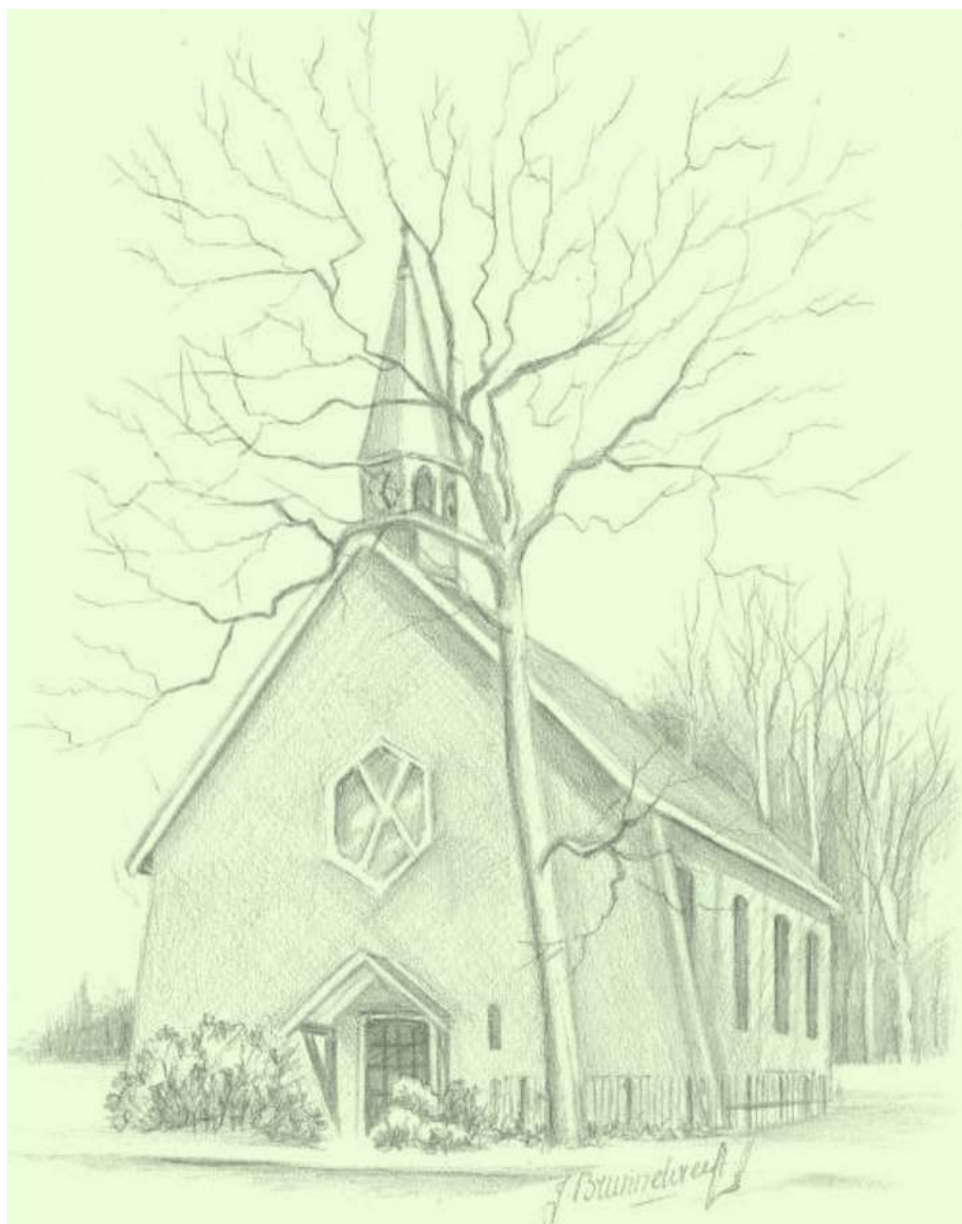
Coll. v. Kerkrentmeesters:

Lammerinksweg 1
7546 RD Usselo

Drukker:

editoo B.V. te Arnhem

Foto voorblad: Roelant
Lawerman

Drieklank is het informatieblad van de Protestantse gemeente te Usselo en verschijnt 6 keer per jaar.

Bent u geïnteresseerd in meer kerkberichten, abonneert u zich dan op KERK en STAD. In dat blad vindt u naast berichten van onze gemeente ook die van de Protestantse gemeente te Enschede.

KERK en STAD verschijnt eenmaal per maand en het abonnement kost € 17,50 per jaar.

Abonnementen kunt u aanvragen bij:
Protestantse Gemeente Enschede
Varviksingel 139
7512 EK Enschede
info@pgenschede.nl
telf 053-4314464 (dhr Simon Westenberg)

Drieklank 43ste jaargang nummer 7, november 2020

CONTACTADRESSEN

Ledenadministratie (voor het doorgeven van mutaties)

Kerkelijk bureau Lammerinkweg 1
tel. 4283659
(Riette Wissink. Email: mts-wissink@outlook.com)

Interkerkelijke werkgroep

Marion Reinderink Beckumerstraat 184
tel.4283013

Cantorij

Deze participeert in kerkdiensten zowel in Usselo als in Tweekelo
repetities woensdagavond 17.30-18.30 uur in het Verenigingsgebouw
Contactpersoon: Mieke Lippinkhof
tel.06-53928328

Open Vensterwerk

Greetje van der Valk Kwinkelerweg 39
tel 4282020

Kerk in Actie (Zending, werelddiakonaat en ontwikkelingswerk)

Erna Nijhuis Helweg 80 tel. 06 - 28532959

Kindernevendienst

Rineke Overbeek Grote Veldweg 21
tel. 4280691

Jeugdkerk voor 12 - plussers

Jenny Stokkers Boekelerhofweg 100
tel.4281269

Autodienst / Vervoer naar de kerk(dienst)

Mieke Lippinkhof 053 - 4357195 of
06 - 53928328
Erna Nijhuis 06 - 28532959

Stichting Hervormde Begraafplaats Usselo

Postbus 10016, 7504 PA Enschede,
www.begraafplaats-usselo.nl

Verenigingsgebouw Haaksbergerstraat 821,
7548 PB Usselo, tel. 428 36 59

Reservering van de kerk, het Verenigingsgebouw en uitgifte van grafrechten: 06 - 237 267 29 (mw. Wissink)
e-mail: mts-wissink@outlook.com

Vanuit de Pastorie

Dan weer een tegenslag....

Zo hebben velen de tweede coronagolf ontvangen. Terug naar af, toch niet opnieuw ...?

We kennen allemaal het spel Monopoly wel. Een van de kaartjes bij kans was: ga terug naar AF, u ontvangt € 200,-. Dan ontving je nog eens wat, en was je blij met het kaartje. Maar nu gaan we terug en we krijgen niet die € 200,-.

Deze dagen begreep ik het gevoel van Elia, die alles heeft gedaan om de vrijheid van God hoog te houden, maar op een gegeven moment is het genoeg (1 Koningen 19: 1 - 8). Hij trekt dan de woestijn in, en gaat onder een struik liggen. Hij geeft de moed op. Steeds meer begin ik dat verhaal te begrijpen. Je hebt van alles gedaan, en op een gegeven moment heb je even de kracht niet meer om verder te gaan.

Dan komt een engel, hij zegt niets, maar ik denk dat de engel denkt: wat heb ik aan jou, heb ik je iedere keer bijgestaan. De verhalen van Pesach laten vieren, je tegenover een leger aan priesters niet laten afgaan, en dan ga je hier onder een struik liggen. Wel alle drommels, pardon, alle profeten nog aan toe. Jij Elia, de grootste onder de profeten, je ziet niet meer dan een struik, en daar ga je onder liggen. Niet opstaan, maar gaan liggen.

Raven hebben je te eten gegeven, water was er voor jou; en nu geef je op. Gelukkig staan er verhalen in de bijbel die ineens dichterbij je eigen

Elia onder een struik en een engel

verhaal komen.

Ga nu zelf eens terug naar je werkelijke start. Ja, naar je geboorte. Je hebt heel wat van je laten horen als je behoefte had aan wat moedermelk, en je werd iedere keer weer gevoed. Net zo lang, totdat je een basis vertrouwen had ervaren. Je leerde eten en iedere keer groeide je weer, en je dacht er niet eens bij na. En je knoeide wel eens bij het eten, en je viel wel eens als je leerde lopen maar iedere keer stond je weer op. Ja, anders was je hier niet geweest. Natuurlijk heb je gehuild als je viel, maar dat hoort erbij, een kusje erop.

De kerk zat ook in een periode van groei, vanzelfsprekende groei, het hoorde er gewoon bij. Door de coronacrisis beseffen we dat het vanzelfsprekende er voorgoed vanaf is, en zien we hoe weinig eigen kracht we hebben. We gaan met z'n (maximaal) dertigen onder een struik liggen, daar in de woestijn. Het mooie weer trekt voorbij, we zien het niet. De bladeren zijn van de bomen gevallen en de hemel wordt (figuurlijk) een beetje meer zichtbaar, maar we zien het niet.

Bang zijn we, voor de baālpriesters, die veel mensen trekken en grote woorden in hun mond nemen, en ze hebben nog een lzebel (of heet ze Zeepbel), die hen voorgaat.

Dan zien we ineens dat we daar met 30 mensen onder die struik liggen en eentje begint er te lachen. Hij weet ook niet waarom, want het is wel een beetje om te lachen, daar met 30 man onder die struik. We kijken ineens naar hem en dan naar elkaar. Wat jij hier? En wat doe jij hier? Sommigen wilden weer gaan liggen, maar er kwam wat brood voorbij en ze braken het, en deelden alles wat ze hadden. Toen huilden er sommigen. Het was omdat ze zich schaamden, dat ze daar waren gaan liggen of vanwege alle onmacht, die ze ervaren hadden. Sorry, het moest er even uit, zeggen ze. Nee, zegt een ander, 'wat jij doet dat lucht op!'

Dan staan ze op, ja, alle 30, en gaan weer op pad. Ze kregen geen € 200,- mee, maar toen ze dit samen beleefd hadden was dat veel meer waard. Het was alsof ze ineens veel meer konden dan voorheen. Slechts één van hen keerde de volgende dag terug, hij had een mooie steen gevonden. Die legde hij daar neer, want deze plaats was heilig voor hem. Het werd een plaats, waar nog steeds mensen hun steen leggen en dan denken ze aan de 30.

'Tjonge' zei later een kind, 'die 30 hebben het toch maar mooi gedaan'. 'Ja', zei een ander, 'dat was nou God met ons!'

Ds Olaf Haasnoot

Vanuit de kerkenraad

Op dinsdag 20 oktober 2020 is er weer kerkenraadsvergadering geweest.

De kerkenraad maakt zich ernstig zorgen over de huidige ontwikkelingen rond Corona. We besloten daarom om, ondanks voldoende ruimte in de Gerfkamer, toch voor de veiligheid weer digitaal te vergaderen.

Na het welkom en een rondje over ieders welzijn opende ds. Haasnoot de vergadering met een gedicht van Harold Zoet, over de gevolgen van de coronacrisis.

De notulen van de vorige vergadering op 20 augustus j.l. werden vastgesteld, onder dankzegging aan de notuliste Riet Haasnoot.

In verband met Corona wordt er nu op zondag op aangepaste wijze kerkdienst gehouden. De maximum bezetting in de kerk mag bestaan uit 30 aangemelde bezoekers. De bezetting varieert tussen 16 en 23 aanmeldingen. Het is voor ons allen erg wennen; en uit informatie blijkt ook wel dat de kerkdienst in de kerk, en het samen koffiedrinken na afloop belangrijk zijn voor de gemeente. We zijn in ieder geval blij dat het nu op deze manier kan. In verband met de aangescherpte voorschriften van de regering en het advies van de PKN heeft het Moderamen helaas besloten om het gezamenlijk koffiedrinken weer tijdelijk te stoppen. Het aantal besmettingen loopt nog steeds erg op, ook bij ons in Twente.

Een voorbeeld van de zaken die nu spelen in deze coronatijd is dat ds. v/d Meer heeft aangegeven dat hij op 8 november a.s. liever geen preekbeurt invult bij ons in de kerk. Voor hem in de plaats komt nu ds. O. Reitsma, dankzij de inzet van Riet Ploeger. Een ander voorbeeld is dat we - i.v.m. de afmetingen van de Johanneskerk in Tweekelo - hebben besloten om voor de zekerheid gedurende de komende tijd de diensten die in Tweekelo gepland waren toch maar in Usselo te houden; en dan mogelijk volgend jaar een extra dienst in Tweekelo te doen.

De gedachtenisdienst en de diensten in de Kersttijd zullen mogelijk ook worden aangepast, we houden u hiervan op de hoogte.

Er is mede door deze Coronatijd een commissie bezig om te kijken of we op korte termijn vanuit onze eigen kerk ook de diensten kunnen livestreamen via het internet. (zodat u dus die diensten in uw huiskamer kunt volgen). Het vraagt veel energie en tijd, maar we zijn er volop mee bezig.

We zijn erg druk om samen met de gemeente van PK-Haaksbergen het proces in gang te zetten om een nieuwe predikant te zoeken als onze ds. Haasnoot met emeritaat gaat. Deze planning is inmiddels besproken met de classispredikant Klaas van der Kamp. Om te kunnen beroepen moet o.a. een solvabiliteitsverklaring (ivm financiën) worden afgegeven. Het ziet er niet echt rooskleurig uit. De Coronacrisis speelt ons parten, ook financieel. Daarnaast is er een terugloop van leden. Ook van dit verdere verloop houden we u op de hoogte. Een informatieavond voor de gemeenteleden over dit onderwerp zit er helaas ook nog niet in door de coronaproblematiek.

De begrotingen van de Kerkrentmeesters en de Diaconie zijn beide vastgesteld.

Vanuit de diaconie zullen er wel weer activiteiten worden ontwikkeld rond de Kerst. Mieke Lippinkhof geeft hierover elders in dit blad uitleg.

De vergadering werd door ds. Haasnoot met gebed afgesloten.

U ziet dat de corona een behoorlijke streep haalt door veel van onze voornemens. Belangrijk is om contact te houden met elkaar in deze roerige tijd. De kerkenraad van de PK Usselo wenst u allen gezondheid en Gods steun toe gedurende deze komende tijd.

Namens de kerkenraad
Jan W. ter Mors (voorz.)

Hier is de boosdoener

Vanuit de Diaconie

Kerk in Actie

Ook wij merken de gevolgen van de Coronacrisis. De ontvangsten via collectegelden lopen terug, omdat er nu maar weinig mensen naar de kerk kunnen gaan. Ook giften worden minder; maar de ellende in de wereld neemt wel toe. Wij mogen ons echt gelukkig prijzen, dat we hier wonen op dit mooie stukje aarde. Iedereen die geld heeft overgemaakt naar de diaconie en /of de kerk willen we hiervoor hartelijk bedanken. Kerk in Actie is in vele gebieden actief en de collecte van 1 november is hiervoor bestemd. Natuurlijk kunt u ook rechtstreeks overmaken, maar het kan ook via het banknummer van onze eigen Diaconie: NL84RABO0316726532

Giften

Graag wil ik nog 2 giften vermelden:
€10,- van mevr. B. via mevr. T.
en €20,- van mevr. R. via mevr. N.

Actie Manyano

We gaan ook dit jaar weer actievoeren voor deze organisatie, maar wel aangepast. Het hoort gewoon bij onze kerk, en we kunnen iets betekenen voor mensen die het veel moeilijker hebben dan wij. Marieke Robers die nu weer in Nederland woont, maar die wel contact houdt met Zuid Afrika, is erg enthousiast over ons plan.

We houden hetzelfde programma aan:

- Taarten die gedoneerd worden, en mensen die ze willen afnemen.
- Kniepertjes die gebakken worden en afnemers hiervoor.
- Er worden ook weer Kerststukjes gemaakt.
- Roel ter Borg wil de Oale Roop weer laten horen met zijn Midwinterhoorn. Zie verder hieronder.

Als u dit nu leest, pak dan direct de telefoon, want voor 28 november moet alles bekend zijn i.v.m. bestellingen voor de kniepertjes. Wij nodigen zowel bakkers als kopers uit om Bep ter Mors te bellen of te mailen: 06 - 26349143 of beptermors@home.nl. Voor de Taarten en Kerststukjes kunt u bellen naar: Mieke Lippinkhof 0534357195 of

mlippinkhof59@gmail.com.

Bij geen gehoor wordt u teruggebeld.

Natuurlijk bent u benieuwd naar de prijs:

Taarten € 10,-

(Boter)koek € 5,-

Kniepertjes € 3,- per 10 stuks.

Kerststukje € 15,-

Voor wat u daarvoor krijgt is het eigenlijk geen geld.

De bezorgkosten zijn inbegrepen. En het is allemaal voor het goede doel.

Wilt u dat Roel ter Borg de Oale Roop bij u op de

oprit, tuinpad of erf laat klinken met zijn

midwinterhoorn, mail dan naar

roelterborg11@gmail.com of bel hem op

0655075120 voor een afspraak.

Wij willen natuurlijk veel mensen bereiken. Marieke

heeft aangeboden om mensen te bellen om

bestellingen op te nemen. Doet U weer mee?

En dan nog dit:.

Wij hoeven u niets meer te vertellen over Manyano, omdat dit bij u allen nu zo zoetjes aan wel bekend is. Of ... is dit onderwerp toch wat uit uw geheugen weggeleden?

Uit de Drieklank van oktober 2017 dan nog maar het volgende tekstje als geheugensteun:

Manyano is een netwerk van 14 lagere en middelbare scholen (Zuid Afrika) in de Nelson Mandelabay.

Projecten waar de scholen mee bezig zijn met: Vrijwilligers ondersteunen.

Psycho-sociale hulp voor leerlingen vanwege de gevolgen van armoede, veel criminaliteit in de townships, geweld, verwaarlozing van kinderen en grote problemen met drugs.

'Reading clubs' opzetten om de leerlingen liefde voor het boek bij te brengen. Hiervoor is grote belangstelling.

Een Maryano schoolklas

Op 16 augustus zou er gecollecteerd zijn voor deze mooie organisatie, maar dit kon niet doorgaan vanwege de bekende maatregelen.

Als diaconie hebben wij besloten zoals u wellicht nog wel weet om 5 jaar lang € 500,- te doneren.

Daarom vragen wij u beleefd om een bedrag (je) over te maken op de rekening van de diaconie NI 84RABO0316726532 o.v.v. Reach Another

Foundation; dan kunnen wij dit aanvullen tot het afgesproken bedrag. Wij willen u bij voorbaat hartelijk bedanken.

Mieke Lippinkhof

Van de bijdragenadministrateur

We ontvingen per bank het volgende:

€ 50.00 verjaardag Mw L-S

€ 50.00 verjaardag Fam.N.

€ 50.00 via Joke Pasman

€ 25.00 van Erven Mw H-R

€ 250.00 Erven Mw S-A.

€ 1.000.00 ter nagedachtenis Dhr H.

Coen Nijkamp

In Gedachtenis

Op 6 oktober 2020 is van ons heen gegaan **Gerda Weekhout-Wissink** op de leeftijd van 91 jaar. (Ik hoorde dat ze precies 91 jaar daarvoor, op 6 oktober 1929, is gedoopt in de kerk van Usselo). Ze woonde aan de Teesinkweg, vlak naast de boerderij, waar ze was geboren.

Ze heeft een jaar geleden al met de gedachte rondgelopen hoe ze waardig dit leven zou kunnen beëindigen. De laatste maanden heeft ze doorgebracht met haar kinderen. Ieder kwam een aantal weken, zodat ze allen de tijd hadden dat te zeggen wat ze nog op hun hart hadden. Ze heeft met de kleinkinderen gesprekken gehad, en ook met haar vrienden en vriendinnen, die bij haar bezochten. Zo heeft ze in liefde het leven afgesloten. Dankbaar was ze voor alle aandacht, en ze gaf ons allen moed om met haar mee te gaan in de laatste fase van het leven. In liefde

doodgaan. Haar krachten waren op het laatst afgenomen, ze was bijna blind, en haar gewrichten schoten telkens uit de kom. Maar haar waardigheid bleef, en haar respect voor ieder mens hield ze hoog. Haar vader had haar geleerd nederig te blijven. Ieder mens had gaven gekregen; of je nu fluitend de HBS deed, of verstandelijk beperkt was, je had respect voor elkaar. Zo had ze haar positie gehad als burgemeestersvrouw in Bloemendaal, maar zo was ze ook met haar vriendinnen, die ze soms nog had vanaf de lagere school. Ze kon leidinggeven aan mensen, en soms iets opduwen; en ze kon luisteren als het belangrijk was. Het was mooi om haar te mogen begeleiden in de laatste maanden.

Haar kleinkinderen droegen haar de kerk uit en reden haar naar het graf. We gingen door het hek van de begraafplaats en dachten nog even aan

Oprit naar woning Gerda aan Tesinkweg

haar vader, die dit hek geschonken had. En we legden haar naast haar man Gerrit Weekhout, en bij haar familie. Ze was een bijzondere vrouw, moeder en oma, iemand om in herinnering te houden. Ze ging ons voor door in alle eenvoud

zichzelf te blijven. Dat maakte haar geliefd, en zo zette ze zich in voor alle groeperingen en mensen die op haar pad kwamen. Moge zij zo geliefd worden, en zijn als een kind van God.

Op 21 september 2020 is van ons heen gegaan **Henk Jan Boshove** op de leeftijd van 53 jaar. Hij woonde in een gezinsvervangend tehuis in de Zonstraat in Enschede. We zagen hem in de kerk op de feestdagen, want hij hield van vrolijkheid en muziek.

Henk Jan was het tweede kind uit het huwelijk van Henny en Henk. Nanny, de oudere dochter, heeft altijd heel goed met haar broertje opgetrokken, al was dat natuurlijk ook best moeilijk. Henk Jan had altijd de meeste aandacht. Toen Henk Jan was gestorven lag hij opnieuw in de foetushouding, en had Nanny hem de beer in de armen gelegd. Een aandoenlijk beeld. Zo werd hij ook in de kist ter aarde besteld in Bergentheim. Henny heeft ook veel steun gehad van Piet, nadat haar man Henk was overleden, en Henk Jan vond het prachtig met Piet gein te maken. Het afscheid in de Zonstraat was

Op 13 september 2020 is van ons heen gegaan **Gerhard Jan Leefers** op de leeftijd van 80 jaar. Hij woonde op de boerderij, waar hij was geboren en waarvoor hij zijn hele leven had gewerkt. Hij was opvolger geworden en had zich ingezet voor zijn bedrijf. Z'n hart lag er niet, en dan is het heel zwaar. Zijn vrouw overleed al op 61-jarige leeftijd en daarna werd het leven moeilijker. Gelukkig hebben de kinderen goed voor hem gezorgd. De ene zoon, Arjan, bleef op de boerderij werken en de andere, Erwin, ging zijn eigen leven leiden. Gelukkig bleef de boerderij bestaan, al was het wel een hele opgave voor de kinderen om zowel voor de boerderij te zorgen als voor vader, die het moeilijk had. De gelukkigste jaren waren misschien wel de tijd dat hij op een vrachtwagen zat. Zijn eigen cabine hoog boven de anderen verheven met een enorme krachtige motor. Uiteindelijk is deze hele slimme man die zoveel tegenslag heeft gekend, gestorven. Hij was er klaar mee. We hebben Gerhard van de Breuke (ik weet niet of ik de naam goed spel, maar het is de naam van de boerderij) weer bij zijn vrouw gelegd op de begraafplaats. Wat een sterke kinderen en kleinkinderen heeft hij gehad. En wat een energie hebben die niet in het werk gestopt, dat Gerhard niet voor elkaar kon krijgen. En we zien Lindsey en Colin, twee kinderen die vrolijk kind kunnen spelen op de boerderij. Voor Gerhard waren de mislukkingen sterker in zijn geheugen gegrift dan de mooie momenten. Wij zijn dankbaar dat hij heeft geleefd, en denken daarbij ook aan de tijd dat hij in de kerkenraad van de hervormde gemeente Usselo heeft gezeten. We hopen, dat hij nu bij God mag zijn, en wensen de kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe. Hij ruste in vrede.

Ds Olaf Haasnoot

En verder ...

Gedachtenisdienst

Voordat we ons wenden naar Kerst en advent willen we in de gedachtenisdienst de namen noemen van hen die ons zijn ontvallen. Dat is een prachtig ritueel, waarin we ook kaarsen kunnen aansteken voor hen die niet in deze gemeente zijn genoemd of niet dit jaar zijn overleden. Helaas hebben al velen zich genoodzaakt gezien in een kleiner gezelschap afscheid te nemen van hun geliefden.

In de gedachtenisdienst komen we voor dezelfde problematiek te staan. We kunnen niet allemaal naar de dienst gaan. Als kerkenraad hebben we bedacht wel de namen te noemen in de dienst, maar de kaarsen en het kruisje bij u thuis te brengen. Omdat we weten, dat u niet allemaal naar de kerk mag komen, komt de kerk naar u. Ik zeg dat met pijn in het hart, want hoe ontroerend is het niet als je zulke belangrijke momenten met elkaar beleeft. De gemeenschap van gelovigen verliest mensen uit haar midden en daarom komt ze samen voor God met al haar vragen, maar ook met dankbaarheid, dat we onze geliefden in Zijn handen mogen leggen.

Kerstdiensten

Tja, daar zijn we natuurlijk ook mee bezig. We begrepen wel, dat het kinderkerstfeest op een andere manier moet plaats vinden. We kunnen niet in groten getale naar de deel van de fam. Leefers gaan. Dus hadden we gedacht te gaan lopen van de kerk naar de school en dan naar Leefers, in kleine groepen. Maar dat kan ook niet meer. De school wilde wel meewerken, maar het mag niet volgens de Corona-regels. Terwijl we dit schrijven is heel Twente een risicogebied, waar vele Corona-uitbraken zijn. We kunnen dus niet allerlei dingen gaan plannen, die veel weg hebben van een evenement. En al mocht het in andere delen van het land wel, we willen niet een bron worden van ziekte, terwijl we de bron van het leven hooghouden. Dus hebben we gedacht aan een paar filmpjes, maar daarover hoort u later nog.. De Kerstavond en de Kerstmorgen zullen ook er wat anders uit gaan zien. We zijn gewoonweg niet in staat om 140 mensen samen in een dienst te ontvangen. Maar hoe dan wel? We zitten te denken aan verschillende diensten: kerstavond, kerstmorgen, 2e kerstdag, 4e kerstdag of op verschillende tijdstippen en ruimte om te luchten. U begrijpt: we zijn er nog niet uit. Wellicht zit u ook nog te dubben hoe we toch Kerst kunnen vieren zonder grote familiemaaltijden met vrienden en familie. Hoe het Open Vensterwerk zal plaats vinden ... ? Een onzekere tijd, maar het gaat bij Kerst om Christus op aarde, het evenbeeld van het goddelijke komt onder ons wonen. Hoe kunnen we dat met elkaar vieren? Geen plaats in herberg of stal, laat staan in een kerk. Of toch...? Een plaats in je hart?

Ds. Olaf Haasnoot

Houd moed, heb lief

Via Whatsapp sturen de kleinkinderen een filmpje. Ze zingen: ei, ei, ei, wij zijn zo blij, want wij zijn jarig en dat vieren wij. De oudste kijkt vrolijk en een beetje ondeugend, de jongste zingt vol overgave mee. Wat een lief stelletje, ik stuur ze een digitale knuffel. Ze zijn in maart pas jarig en hebben nu al voorpret. Door corona zien we elkaar wat minder vaak.

Ook in de kerk zien we elkaar minder vaak en we zijn nog lang niet jarig: niet te veel mensen, op afstand, geen koffie, het lijkt armzalig. Toch zingen we (voorzichtig, maar met overgave) over onze hoop. We krijgen Gods zegen mee, om onszelf en de mensen om ons heen lief te hebben.

Armzalig? Op het rode hesje bij de uitgang staat: Houd moed, heb lief. Het is ons hele hebben en houden, dit is alles.

RH

... ons hele hebben en houden, dit is alles

Vanuit de Blekerij

Genesis 5 en 6 : 1 - 8: De godenzonen

Het vijfde hoofdstuk bevat een stamboom, een geslachtslijst. Van Adam tot en met Noach tellen we tien generaties. Let op het woord 'gewon', dat kun je opvatten als 'bracht voort'. Opvallend is Henoeh, die als nummer zeven in de lijst staat, een bijzonder getal dus. Hij "wandelde met God", zo staat er. Hij was dus heel vertrouwd met God. Van hem wordt niet verteld dat hij stierf, maar dat God hem wegnam al na 65 jaar. Hij hoefde niet langer tussen mensen te leven, die zich steeds verder van God verwijderden. Dat blijkt uit wat over de generatie van Noach wordt verteld.

De stamboom is natuurlijk niet historisch, de genoemde hoge leeftijden zijn dat ook niet. Het boek Genesis heeft heel sterk een mythische achtergrond. Na de grote vloed van Noach worden de leeftijden vrijwel normaal.

Met de eerste acht verzen van Gen 6 zitten orthodoxe gelovigen nogal in hun maag. Wie zijn die godenzonen? Het geloof van de Joden dat God Een en Enig is, stamt uit latere tijden. Er zijn nogal wat Bijbelpassages waar over goden wordt gesproken. Ik noem er een paar: Ex. 15 : 11; Ex. 18 : 11 en Ex. 20 : 3. In dit laatste vers staat niet dat JHWH de enige god is, maar dat Hij de enige God is, die het volk Israël mag dienen. Als er verder in Exodus in de voorschriften over 'goden' wordt gesproken, kunnen we ook denken aan de godsnaam in het meervoud, Elohim. Die naam wisselt in de Tora steeds af met JHWH. Dat komt, doordat Tora uit twee tradities is samengesteld, maar hierop ingaan zou te specialistisch worden. We zullen dat later nog wel zien.

In Ps. 82 : 1 en 86 : 8 wordt duidelijk gesproken over God, die onder de goden verkeert, en soms ook de raad van goden voorziet. Dat zien we ook in het eerste hoofdstuk van het boek Job, een juweeltje onder de Bijbelboeken.

Dat de orthodoxe gelovigen zo met deze onderlinge tegenstellingen in hun maag zitten, komt doordat zij de Bijbelse verhalen als historisch beschouwen. Wij beschouwen deze verhalen als resten van oeroude mythen. "De waarheid van het evangelie ligt niet in het bevestigen van historische feiten, maar in het oefenen van zienswijzen die ons bestaan in evenwicht kunnen brengen", schrijft Drewermann [1]. Dat kun je ook op de boeken van Tenach toepassen.

Rabbin Schalom Ben-Chorin heeft drie boeken geschreven over respectievelijk Jezus, Maria en

Paulus[2]. Het is nogal opmerkelijk dat een rabbijn personen uit de christelijke traditie beschrijft. Hij is over Jezus positief. Dat laatste is niet helemaal uitzonderlijk, David Flusser is met deze herwaardering begonnen. Ben-Chorin schrijft serieus, maar ook met humor. Dat de godenzonen van bovenaf op de vrouwen neerkeken, houdt in dat hun hoofdhaar aantrekkelijk moet zijn geweest. Daarom scheren orthodoxe vrouwen volgens hem hun hoofd en dragen zij een pruik. In hoeverre dit nog gebeurt, weet ik niet, maar er zijn ook vrouwen die buitenshuis een hoofddoek dragen. Ik geloof dat die gewoonte steeds minder voorkomt. Waarom islamitische vrouwen dit doen, hoewel het niet door de Koran wordt voorgeschreven, weet ik niet, maar er zou best een verband met de gewoonte van de joodse vrouwen gelegd kunnen worden.

De kinderen die door de godenzonen bij de vrouwen verwekt werden, waren volgens de traditie reuzen. Het waren de Enakskinderen, waar de tien verspieders zo bang voor waren. Goliath stamt daar ook nog van af. Na hem en zijn broer Lachmi (1 Kron. 20 : 5) komen ze niet meer in Tenach voor.

Enakskinderen?

[1] Eugen Drewermann, *Wegen naar menselijkheid*. Skandalon, 2020, p. 17/18

[2] Schalom Ben-Chorin, *Bruder Jesus*, Mitter Mirjam, Paulus. München, resp. 1994/15., 19948 en 19949

Wim Kleisen

Hoe gaat het met jou?

Man, wat een worsteling met deze column. Normaal dienen de onderwerpen zich vanzelf aan, en heb ik redelijk vlot een verhaal op papier staan. En nu komt er niks. Nou ja, wat er komt vliegt nog

alle kanten op. Je voelt dat er een verhaal in zit, maar ik krijg de vinger er net niet achter.

Het is ook een rare tijd. Aan de ene kant gaat het leven zijn normale gang. De mais is gehakseld. 2x beregenen heeft gezorgd voor goedgevulde kolven. Koeien lopen nog buiten, maar het meeste voer vreten ze al op stal. Ik moet nog wel de helft van mijn grasland maaien en inkuilen. Dan heb ik voer genoeg. Dus dat loopt wel.

Aan de andere kant is het net of de wereld (een soort van) stil staat. Door Corona gaat er heel veel niet door. Normaal is de agenda gevuld met vergaderingen, studiedagen, staldagen, veld excursies, praktijkdemo's, of hoe het ook allemaal mag heten. Nu is er weinig te beleven. Ja, er gaat veel digitaal. Een webinar is ook informatief. Maar je zit wel in je eentje naar een scherm te kijken. Oké, je kunt soms nog een vraag intoetsen, en als je geluk hebt wordt die ook nog direct behandeld. Vergaderingen gaan al net zo. Het gaat op zich best goed, en het is ook wel te doen. Maar toch. Ik mis de interactie, het echte contact. De sfeer op een bijeenkomst. Wat leeft er. Hoe worden voorstellen of presentaties ontvangen? Met instemming, berusting of toch ongenoegen. De non-verbale energie mis je. Evenals het geklets voor een vergadering, en na afloop nog even napraten. Of de blik van verstandhouding.

Wat dat betreft voel ik dat afstand tussen mensen groeit. Zelfs bij een digitale ledenraadsvergadering merk ik dat al. Ondanks alle inspanningen van iedereen om de vergadering goed te laten verlopen. Hoe hou je als vereniging, als coöperatie, als collega's of als medemens contact met elkaar? Die vraag, die zorg leeft bij meer mensen. Je ziet gelukkig initiatieven ontstaan om naar elkaar om te kijken.

En daarmee kom ik toch bij het thema wat ik al wel in mijn kop had. "Hoe gaat het met jou?" Die vraag, daar draait het om. Vaak beetje achteloos gesteld als soort van begroeting. Ook een vraag die je niet makkelijk rechtstreeks stelt om echt te weten hoe het met de ander gaat. Misschien toch maar vaker bewust doen.

"Hoe gaat het met jou?!"

Aangeleverd door Joke "Pasmaan", geschreven door een collega veehouder in het blad 'Nieuwe Oogst' (vakblad voor boeren)

VLUCHTELINGEN

Ze hebben onze hulp niet nodig
Dus zeg me niet:
Deze vermoeide gezichten hadden van mij of jou kunnen zijn
Het leven had anders kunnen beschikken
Zie ze zoals ze werkelijk zijn:
Luiaards en lamzakken
Lijntrekkers en lanterfanter
Met bomvesten aan
Moordenaars en dieven
Wat ze niet zijn:
Welkom hier
Dit is waarvoor we moeten zorgen:
Terug naar waar ze vandaan kwamen
Ze kunnen niet
Ons eten delen
Onze huizen delen
Onze landen delen
Een beter idee:
Bouw een muur om ze buiten te houden
Het is niet ok om te zeggen:
Het zijn mensen zoals jij en ik
Een plek is alleen bedoeld voor wie er geboren is
Wees niet zo stom om te denken:
We kunnen op een andere manier naar de wereld kijken

(lees de regels nu van onder naar boven)

*Auteur: Brian Bilston (pseudoniem van een hedendaagse Britse schrijver)
Ingezonden door Riet Ploeger*

HERFST

Met elk blad dat valt,
valt meer licht op de aarde,
komt meer uitzicht vrij.

Met elk blad dat valt,
staan wij scherper getekend,
valt meer hemel ons bij.

*Jaap Zijlstra
(Ingezonden door Mieke Lippinkhof)*

Gefeliciteerd!

Datum Leeftijd

1 nov	82	Mevr. J.J. van Amerom - Lutje Berenbroek	Boekelose Stoomblekerij 66
2 nov	90	Mevr. C.H. Vreeman - Meijer	De Mans 39
3 nov	79	Dhr. H. Wooldrik	De Mans 16
7 nov	75	Dhr. J.H. de Jonge	Cornelia Schefferlaan 6
8 nov	91	Mevr. J.J.G. Huberts - Hoevers	Eekmaatlaan 25
13 nov	85	Dhr. A.E. Brinkman	Voshaarweg 35
13 nov	83	Mevr. G.H. Rosink - Lutje Spelberg	Jan van Elburgstraat 16
15 nov	94	Mevr. G.J. Lammersen - Schuurink	Jan van Elburgstraat 61
16 nov	87	Mevr. G. ter Heegde - Meulenbeld	Arendsweg 90
18 nov	84	Mevr. H.J. Rademaker - Heideman	Jan van Elburgstraat 11
19 nov	83	Dhr. W. Kleisen	Bernard Roerinkstraat 8
19 nov	83	Mevr. J.G.A. Nijenkamp - Kristen	Beckumerschoolweg 24
23 nov	83	Mevr. F.P. Dinkla - Nieuwenhuijsen	Meester De Wolfstraat 29
25 nov	92	Mevr. H.A. ter Mors - Leusink	Windmolenweg 45
27 nov	75	Dhr. J.A.G. ter Mors	Achterhofweg 35
2 dec	80	Mevr. E.H. Lippinkhof - ter Heege	Meestersweg 20
9 dec	84	Dhr. F.J. Börgeling	Windmolenweg 113
13 dec	86	Mevr. G.A. Rosink - Brus	Helmerstraat 263
14 dec	78	Dhr. H.A. Wijnbergen	Vretberg 9
17 dec	77	Mevr. M.M.M. Louwman - van Elsland	De Posten 135 V 3
18 dec	81	Mevr. G.J. Wesselink	Hengelosestraat 447
19 dec	87	Dhr. J.H. ter Heegde	Arendsweg 90
19 dec	76	Mevr. R.J. Leefers - ter Heegde	Weustinkweg 9
22 dec	92	Dhr. F.J.L. Roelvink	Meidoornstraat 26

Collectebonnen

Als u collectebonnen wilt bestellen maak dan € 20,- of een veelvoud daarvan over op:
 IBAN NL84 RABO 0316 7265 32 t.n.v. Diaconie
 Protestantse gemeente te Usselo.
 Vermeldt U ook alstublieft uw telefoonnummer en adres.

SAMENSTELLING VAN DE KERKENRAAD

PREDIKANT

Ds O.G. Haasnoot	Haaksbergerstraat 819	7548 PB	tel. 7851695
------------------	-----------------------	---------	------------------------

DIAKENEN

			tel.
M. Lippinkhof-Hubers *	Boekelose Stoombleekerij 59	7548 EE	4357195
E. Mol	Händellaan 16, Enschede	7522 KM	4365955
L. Harms - Snijders	Suze Groeneweglanden 9	7542 NP	4767733
H.Blik	Beckumerstraat 82	7548 BH	4837351

OUDERLINGEN

			tel.
W.A.L. Overbeek	Grote Veldweg 21	7547 RP	4280691
B.G.J. Pasma	Haaksbergerstraat 1006	7548 PC	0613793855
J.W. ter Mors * preses kerkenraad	Willem Rijbertstraat 26	7521 TP	0651066319
R.M. ter Borg * Scriba kerkenraad	Mastbos 61	7543 GM	0655075120
H.J. Teussink - Nijhuis	Lammerinkweg 9	7546 RD	4282438

OUDERLINGEN - KERKRENTMEESTERS

			tel.
H.G.H. Abbink	Nieuwe Kampweg 130	7548 PL	4281708
J.G. Berenbroek	Buuserstraat 500	7544 RH	4761892
P.Swank Penningmeester kerkrentmeesters	Willem Kalfstraat 62	7545 AN	0610301492
R.H.A. Wissink-Roossink*	Geessinkweg 403	7544 RB	4773098

KERKRENTMEESTER (geen zitting in de kerkenraad)

			tel.
G.H. Bonke	Bernard Roerinkstraat 71	7548 EL	4775776

* tevens lid moderamen

Een kerkdienst in Coronatijd

Wellicht gaat u, lezer van deze Drieklank, in deze Coronatijd niet naar de zondagse diensten. Of misschien bent u überhaupt niet zo'n kerkganger. Dan is dit artikeltje wellicht iets voor u. Op deze pagina gaat u als het ware naar een kerkdienst in Coronatijd.

U begint bij de ingang: daar staat iemand met een oranje hesje, met het opschrift: 'Houd moed, heb lief'. Die heet u welkom, en verschaft u een drup ontsmettingsgel voor de handen.

U loopt nu - met uw mondkapje voor mond en neus - het kerkportaal in, waar een functionaris, ook met een oranje hesje, uw naam aanvinkt op een lijst. U heeft zich namelijk van tevoren moeten aanmelden voor de dienst.

U loopt de kerkzaal in. Daar wordt u opgevangen door de koster, die u naar uw plaats begeleidt.

Daar gaat u zitten, doet uw mondkapje af en wacht tot de dienst begint.

U kijkt eens achterom: de kerk zit lang niet vol, want slechts maximaal 30 personen mogen de dienst bijwonen.

Het is verder wel een 'gewone' kerkdienst: de ambtsdragers (ook zij met mondkapjes) komen binnen, de predikant spreekt votum en groet uit, er wordt uit de bijbel gelezen, er wordt gebeden, en er wordt gezongen. Alleen: alleen de cantorij zingt, de andere kerkgangers moeten zwijgen. Dat voelt wel eigenaardig.

Ook de preek is niet anders dan anders, al drukt ook in dit onderdeel van de dienst Corona wel weer enigszins een stempel op de inhoud van de preek. Na de zegen is de dienst afgelopen, en op aanwijzing van een functionaris in een oranje hesje verlaat een ieder (mondkapje weer op) zijn of haar zitplaats. Tijdens de dienst was er geen collecte om redenen die ik hier niet hoeft uit te leggen. In plaats daarvan staat er aan de uitgang een schaal waarin u uw collectegeld in kunt deponeren. Eenmaal buiten mag u uw mondkapje weer af doen.

Roel Bruinsma

Falend contact

Mijn vader preekte altijd graag voor een klein gehoor. Het liefst in van die desolate kerkjes met wat verwaaide populieren eromheen, door oneindig laagland omgeven. Je ziet ze nog veel op het Friese platteland, die kerkjes. Zijn eerste gemeente, na zijn theologiestudie, was Jorwerd: het dorp waar Geert Mak zijn boek "Hoe God verdween uit Jorwerd" schreef. Het gebied waar God is verdwenen, strekt zich inmiddels tot ver over de grenzen van Jorwerd uit. De inkrimping van kerken en gemeenten in Europa is al tientallen jaren een feit. Hetzelfde lot treft nu ook de Verenigde Staten, zo meldde onlangs het Amerikaanse Pew Research Center.

"In de VS gaat de afname van het Christendom in rap tempo door", aldus de kop van een grootschalig onderzoek door Pew naar het veranderende religieuze landschap in Amerika. De daling van het percentage gelovigen gaat daar steeds sneller, zo snel zelfs, dat de christenen over 10 jaar vermoedelijk in de minderheid zullen zijn. De daling meten ze onder andere af aan de wekelijkse kerkgang, die de afgelopen jaren flink is afgenomen. Wat is er aan de hand, vanwaar deze terugloop? Daarover zijn de opvattingen nogal verdeeld.

Een vaak gehoorde verklaring is dat mensen de taal van de kerk en van de Bijbel niet meer verstaan. Er zit wat in, denk ik. Laatst vond ik een oude preek van mijn vader uit zijn periode in Jorwerd, getiteld: "Camus' misverstand". Camus schreef ooit een nogal naargeestig toneelstuk dat hij "Het misverstand" noemde en daar kon mijn vader - een groot Camusliefhebber - wel wat mee. Ik citeer een stukje uit zijn preek: "Het misverstand. Voor Camus heeft dit gegeven een diepere filosofische betekenis. Hij zegt: zoals het hier gaat, gaat het altijd. De mensen begrijpen elkaar niet. Ze proberen contact te maken, maar dat mislukt. Ze leven bij elkaar langs. Er hoeft maar één verlossend woord te worden gesproken. Maar dat wordt niet gezegd."

Een beetje wonderlijk, die ene zin: "Ze leven bij elkaar langs". Toch doen we het op grote schaal, bij elkaar langs leven. Ook in de kerk. Het contact tussen God en de mens en is de geschiedenis van falend contact, waarbij het soms lijkt alsof er helemaal geen contact meer is. De mystici van weleer noemden die "de donkere nacht van de ziel". Daarmee is die geschiedenis nog geen tragedie, zoals het toneelstuk van Camus dat is. Waar het misverstand regeert, is geen uitzicht, alleen maar de keten van botsingen, onbegrip en

Uitzicht

mislukking en het falen hier bovenuit te komen. In die geschiedenis van God en mens is er nooit een definitief einde, een onontkoombare mislukking. Voor niemand. Er is uitzicht, een verlossend woord, een nieuw begin. Maar hoe geef je hier woorden aan?

Ooit vroeg ik mijn vader wat dat nou eigenlijk is, een preek. Jij zei dat je in een preek probeert het hart te zoeken van de hoorder, nadat je eerst je eigen hart hebt gezocht. De kerkdienst is geen leerdienst. Het is een plek waar mensen worden getroost, bemoedigd, geconfronteerd en uitgedaagd. Wie op zondag de kerkdienst bezoekt, gaat op een "dijk" staan om uitzicht te krijgen. Dan doet het er niet zoveel toe hoeveel mensen er zitten. Dat die dijk er is, daar gaat het om.

Welmoed Vlieger, column in "Trouw", 5 november 2019

(Welmoed Vlieger studeerde wetenschap van godsdienst en levensbeschouwing en filosofie)

Welmoed Vlieger

KERKDIENSTEN

In onderstaand preekrooster is de aanvangstijd van de dienst 10.00 uur, tenzij anders vermeld; en de plaats Usselo, tenzij anders vermeld.

Houdt u er rekening mee dat er Covid-regels gelden: u dient zich voor een kerkdienst aan te melden en een onderlinge afstand van 1,5 meter in acht te nemen. Een zitplaats wordt u aangewezen, u geniet geen 'vrije zit'. Neemt u s.v.p. uw eigen mondkapje mee, en draag het als u de kerk in gaat, en ook bij het verlaten van de kerk.

Voor dit preekrooster geldt (uiteraard) het voorbehoud dat veranderingen rond 'Corona' ook veranderingen in dit rooster met zich mee kunnen brengen.

8 november	ds. A. Reitsma, Enschede
15 november	ds. W. Ekker, Enschede
22 november	ds. O. Haasnoot Laatste zondag kerkelijk jaar
29 november	ds. A. Reitsma, Enschede
6 december	ds. M. Schepers-van der Pol, Enschede
13 december	ds. H. van Boggelen, Harfsen
20 december	ds. W. Janssen, Losser
24 december	ds. O. Haasnoot Kerstavond 22.00 u.
25 december	ds. O. Haasnoot 1e Kerstdag
27 december	ds. C. de Jonge, Enschede
31 december	ds. O. Haasnoot Twekkelo, Oudjaarsdag 15.00 u.
3 januari	ds. O. Haasnoot
10 januari	ds. E. van Houwelingen, Hengelo
17 januari	ds. O. Haasnoot
24 januari	ds. E. de Bruin, Losser

De DRIEKLANK in het jaar 2020

Nummer	kopij inleveren uiterlijk op:	zal uitkomen op:
43.7	zaterdag 24 oktober	maandag 2 november
43.8	zaterdag 6 december	maandag 14 december

